

KẾ HOẠCH

Ứng phó khẩn cấp phòng, chống hạn hán vụ Chiêm xuân và đầu vụ mùa năm 2017

Thực hiện Công văn số 4025/SNN&PTNT-TL ngày 21/12/2016 của Chủ tịch UBND tỉnh Thanh Hóa về việc tăng cường thực hiện các giải pháp phòng chống hạn hán và xâm nhập mặn vụ Chiêm Xuân và đầu vụ Mùa năm 2017, UBND huyện Triệu Sơn xây dựng kế hoạch ứng phó khẩn cấp phòng, chống hạn hán năm 2017 trên địa bàn huyện như sau:

I. MỤC TIÊU

Chủ động ứng phó nhanh nhạy, kịp thời và có hiệu quả trước tình hình diễn biến hạn hán ngày càng phức tạp góp phần giảm thiểu đến mức tối đa, hạn chế đáng kể thiệt hại do hạn hán gây ra.

II. TÌNH HÌNH KHÍ TƯỢNG THỦY VĂN, MỰC NƯỚC SÔNG NGÒI, HỒ ĐẬP.

1. Tình hình nguồn nước hiện tại

Nguồn nước phục vụ sản xuất nông nghiệp trên địa bàn huyện chủ yếu từ hệ thống các hồ đập, 2 tuyến kênh chính là kênh Nam và kênh C6 và hệ thống các trạm bơm điện (nguồn nước chủ yếu từ sông Nhôm, sông Hoàng và kênh Nam). Hệ thống hồ đập gồm 37 hồ đập lớn nhỏ (trong đó: 7 hồ có dung tích từ 1-5 triệu m³, 30 hồ có dung tích dưới 1 triệu m³), các hồ này do các Hợp tác xã dịch vụ Nông nghiệp quản lý, khai thác và sử dụng. Hệ thống kênh liên xã (kênh Nam và kênh C6) do Công ty TNHH MTV Sông Chu – Chi nhánh Triệu Sơn quản lý.

Ngoài ra trên địa bàn huyện có hai sông tiêu là sông Hoàng và sông Nhôm, tạo nguồn nước cho các trạm bơm điện.

2. Dự báo tình hình khí tượng, thủy văn, mực nước sông ngòi, hồ đập năm 2017, đặc biệt là tình hình nguồn nước cuối vụ Chiêm, đầu vụ mùa 2017.

2.1. Lượng mưa

Theo dự báo của Trung tâm Dự báo Khí tượng Thủy văn Trung ương lượng mưa ở khu vực từ Thanh Hóa đến Nghệ An từ tháng 11/2016 đến 4/2017 ở mức xấp xỉ TBNN cùng thời kỳ; riêng tháng 12 ở mức thấp hơn TBNN từ 10-20%. Các đợt không khí lạnh có xu hướng hoạt động mạnh dần từ nửa cuối tháng 10, tuy nhiên mưa xảy ra không nhiều, thời tiết lạnh và khô ở Bắc Bộ đến Nghệ An trong những tháng đầu mùa đông (tháng 11 - 12). Khu vực miền Trung có xu hướng tăng mưa trong những tháng cuối năm 2016 và hai tháng đầu năm 2017. Từ tháng 3 đến tháng 4/2017 mưa có xu hướng giảm hơn so với TBNN tại khu vực này. Nhìn chung, mùa mưa năm nay ở Trung Bộ có khả năng kết thúc muộn hơn so với năm 2015.

2.2. Thủy văn

Trong tháng 12/2016, trên các sông từ Quảng Bình đến Ninh Thuận khả năng xuất hiện 1-2 đợt lũ nhỏ, các sông khác thuộc Trung Bộ có dao động. Lượng dòng chảy tháng 12 trên phần lớn các sông giảm dần so với tháng 11, thiếu hụt so với TBNN từ 30-60%, cá biệt có nơi thiếu hụt trên 75%.

Đỉnh lũ năm 2016 trên các sông ở Trung Bộ và khu vực Tây Nguyên ở mức cao hơn đỉnh lũ năm 2015, đỉnh lũ năm vùng hạ lưu các sông từ Thanh Hóa đến Hà Tĩnh ở mức BĐ1-BĐ2, thượng lưu BĐ2-BĐ3, xấp xỉ đỉnh lũ TBNN. Trong những tháng mùa khô 2016-2017, dòng chảy trên các sông suối ở Trung Bộ và khu vực Tây Nguyên giảm dần và có khả năng thiếu hụt so với TBNN phổ biến từ 20-60%, trên các sông ở khu vực Nam Trung Bộ thiếu hụt trên 70%. Do thiếu hụt dòng chảy trên các sông Trung Bộ, Tây Nguyên nên trong các tháng mùa khô 2016-2017 sẽ xảy ra tình trạng thiếu nước nhưng không gay gắt bằng mùa khô 2015-2016.

2.3. Nguồn nước cuối vụ Chiêm, đầu vụ Mùa 2017

Hiện tại (đầu vụ Chiêm Xuân), mực nước ở các hồ đập do các HTX quản lý, vận hành, cơ bản đạt mực nước dâng bình thường. Riêng một số hồ: hồ Ngô Công, xã Thọ Sơn; hồ Đồng Tâm, xã Triệu Thành thấp hơn mực nước dâng bình thường từ (0,4 - 0,5)m; hồ Khe Lùng, xã Thọ Bình mực nước thấp hơn ngưỡng tràn từ (0,8 - 1)m. Như vậy, vùng hồ đập sẽ cơ bản đảm bảo đủ nguồn nước vụ Chiêm Xuân. Nguồn nước trên kênh Nam và kênh C6 dự báo đảm bảo tưới vụ Chiêm Xuân 2017. Tuy nhiên, do từ tháng 3 đến tháng 4/2017 mưa có xu hướng giảm hơn so với TBNN và thiếu hụt dòng chảy trên các sông, nên khả năng cuối vụ Chiêm, đầu vụ Mùa 2017 sẽ xảy ra tình trạng thiếu nước.

III. NHẬN ĐỊNH CÁC VÙNG CÓ KHẢ NĂNG XẢY RA HẠN

Tổng diện tích có khả năng thiếu nước trên địa bàn huyện dự kiến khoảng 952 ha, trong đó diện tích có khả năng xảy ra hạn ảnh hưởng đến năng suất dự kiến khoảng 305 ha, tập trung tại các khu vực sau:

1. Vùng tưới bằng hồ đập

Các xã: Triệu Thành, Bình Sơn, Thọ Tân, Thọ Sơn, Thọ Tiến, Hợp Thắng, Hợp Thành, Hợp Tiến, ...

2. Vùng tưới cuối kênh C6, N15

Các xã Hợp Thắng, Hợp Thành, Vân Sơn, Đồng Lợi, An Nông, ...

(Diện tích cụ thể có phụ biểu kèm theo)

IV. KẾ HOẠCH ỨNG PHÓ KHẨN CẤP PHÒNG, CHỐNG HẠN HẠN THỜI GIAN TỚI ĐỂ ĐẢM BẢO NGUỒN NƯỚC PHỤC VỤ SẢN XUẤT VỤ CHIÊM XUÂN VÀ ĐẦU VỤ MÙA 2017

1. Giải pháp phi công trình

1.1. Giải pháp chung

- Theo dõi chặt chẽ diễn biến thời tiết, tăng cường kiểm tra đồng ruộng phát hiện những khu vực xảy ra thiếu nước để kịp thời có phương án cấp nước tránh gây hạn.

- Các xã, thị trấn và Công ty TNHH MTV Sông Chu - Chi nhánh Triệu Sơn phối hợp chặt chẽ để điều hành nước tưới trên các kênh đảm bảo đủ nước tưới đến ruộng.

- Đối với các công trình thủy lợi có nguồn nước đến quá ít thì tổ chức tưới luân phiên từ 2 đến 4 ngày/1 lần tùy từng loại cây trồng. Khi mực nước xuống quá thấp thực hiện quy trình tưới luân phiên không đảm bảo cho cây trồng sinh trưởng phát triển bình thường thì xác định những khu tưới có diện tích lớn ở gần sông suối để tận dụng nguồn nước này bơm tưới bổ sung.

- Trước khi tưới vụ Chiêm xuân mực nước các sông suối còn thừa phải tranh thủ lấy nước vào các ao, hồ để trữ nước chống hạn.

- Thực hiện tốt tưới luân phiên trên các hệ thống nhằm tiết kiệm điện, nước đảm bảo sau mỗi đợt tưới phải giữ nước trên ruộng được 4 - 7 ngày.

- Hoàn chỉnh các hạng mục công trình đang thi công dở dang để kịp thời phục vụ nước tưới vụ Chiêm xuân có hiệu quả.

- Tu bổ và nạo vét kênh mương, hệ thống các công trình trên kênh, đắp bờ vùng, bờ thửa giữ nước chống hạn, đặc biệt các kênh nội đồng chưa được kiên cố hoá.

- Đối với diện tích cây trồng tưới nhờ nguồn nước khe suối, thì cần xem xét chuyển đổi cơ cấu cây trồng nhất thiết không được cấy cưỡng.

1.2. Giải pháp riêng cho từng vùng

- *Vùng tưới hồ đập:*

+ Các xã vùng hồ đập kiểm tra hồ đập, đắp các xả tràn đất bị xói sâu để giữ nước, có quy trình vận hành công tưới hợp lý để đảm bảo đủ nước tưới vụ Chiêm xuân và đầu vụ Mùa năm 2017.

+ Nạo vét các kênh mương tưới, đắp các mương tiêu để giữ nước tăng độ ẩm cho lúa và khi cần đặt các máy bơm dầu dã chiến để chống hạn.

+ Làm tốt công tác tu sửa, bảo dưỡng trạm bơm đảm bảo sẵn sàng bơm tưới.

+ Khi mực nước hồ xuống thấp bằng đáy cống phải đặt máy bơm dầu, bơm điện để bơm nước chống hạn.

- *Vùng tưới bằng bơm điện:*

+ Vùng tưới bằng bơm điện phải chủ động tu sửa tốt phần cơ, phần điện để các trạm bơm hoạt động hết số máy và công suất. Mực nước xuống thấp cần nạo vét kênh dẫn vào bể hút, nối ống bơm để bơm nước.

1. Giải pháp công trình

- Đẩy nhanh tiến độ thi công nạo vét các công trình kênh trực, kênh tạo nguồn do huyện quản lý. Đối với công trình kênh mương do các xã, thị trấn quản lý phải tập trung rà soát, xác định các kênh cạn kiệt và khẩn trương nạo vét, khơi thông đảm bảo đủ nguồn nước tưới, sinh hoạt từ các nguồn vốn địa phương, vốn huy động hợp pháp khác.

- Tập trung chỉ đạo, kiểm tra, sửa chữa các công trình trạm bơm, hồ, đập hiện có và đẩy nhanh tiến độ thi công các công trình trong kế hoạch 2016 chưa thực hiện xong, đồng thời khẩn trương triển khai thực hiện kế hoạch xây dựng các công trình trạm bơm điện, hồ, đập năm 2017.

- Bên cạnh đó, tăng cường các biện pháp quản lý công trình thủy lợi theo phân cấp, quản lý chặt chẽ nguồn nước, chống rò rỉ, thất thoát nước để cung cấp và phân phối nước hợp lý, hiệu quả. Chủ động xuống giống theo lịch khuyến cáo của Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn; bố trí lịch bơm tưới hợp lý, tưới tiết kiệm nước trong điều kiện nguồn nước có khả năng thiếu hụt v.v..

V. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Phòng Nông nghiệp và PTNT huyện

- Chủ động phối hợp với UBND các xã, thị trấn, công ty TNHH MTV Sông Chu - chi nhánh huyện Triệu Sơn thường xuyên theo dõi diễn biến tình hình thời tiết, hạn hán, có biện pháp tổ chức chống hạn kịp thời, nhằm giảm thiểu thiệt hại do hạn hán gây ra.

- Tăng cường công tác kiểm tra, đôn đốc các xã, HTX quản lý thực hiện việc tưới tiết kiệm có hiệu quả đảm bảo nguồn nước tưới phục vụ sản xuất vụ Chiêm Xuân, vụ Mùa năm 2017.

- Chỉ đạo UBND các xã, HTX quản lý, khai thác công trình thủy lợi kiểm tra và xây dựng kế hoạch sửa chữa các hạng mục công trình thủy lợi bị hư hỏng chống rò rỉ, thất thoát nước.

- Chỉ đạo UBND các xã, thị trấn và HTX quản lý, khai thác công trình thủy lợi xây dựng kế hoạch, lịch tưới luân phiên tại các công trình thủy lợi để thực hiện điều tiết nguồn nước hợp lý đảm bảo đủ nước tưới cho cây trồng.

- Theo dõi diễn biến chung tình hình sản xuất nông nghiệp trên địa bàn huyện; đánh giá tình hình hạn hán ảnh hưởng đến hiệu quả sản xuất của nhân dân, kịp thời báo cáo cho UBND huyện biết và đề xuất giải pháp thực hiện.

2. Phòng Tài chính - Kế hoạch huyện

Tham mưu UBND huyện bố trí các nguồn vốn để kịp thời tu bổ, sửa chữa các công trình thủy lợi bị hư hỏng để khai thác, sử dụng, phục vụ cho sản xuất và công tác chống hạn cho cây trồng trên địa bàn huyện.

3. Các HTX quản lý các CTTL, Công ty TNHH một thành viên Sông Chu - Chi nhánh Triệu Sơn

- Tăng cường công tác quản lý, vận hành và bảo dưỡng, sửa chữa thường xuyên các công trình thủy lợi theo hợp đồng đặt hàng; đảm bảo tận dụng tối đa nguồn nước tại các công trình thủy lợi để phục vụ nhân dân sản xuất.

- Bố trí công nhân tăng cường kiểm tra các công trình, khu tưới, xây dựng kế hoạch tưới luân phiên và triển khai thực hiện có hiệu quả kế hoạch tưới luân phiên.

- Lập lịch tưới luân phiên cho tất cả các cấp kênh trong từng hệ thống tưới, công khai lịch tưới để người dân biết và thực hiện.

- Duy trì các máy bơm dã chiến chống hạn, có kế hoạch lắp đặt máy bơm dã chiến bổ sung, tận dụng mọi nguồn nước để tổ chức bơm chuyên. Các vùng cao sử dụng bơm dầu để bơm kịp thời tránh lãng phí.

- Nạo vét các cửa vào công lấy nước, trạm bơm, khơi thông ách tắc trên các tuyến kênh.

- Công ty TNHH MTV Sông Chu - Chi nhánh Triệu Sơn tăng cường cán bộ cùng với các xã để dẫn nước, điều nước trên các kênh đảm bảo cho cả các vùng cuối kênh đủ nước tưới. Xây dựng kế hoạch thay thế các máy bơm cũ đã hư hỏng, lắp đặt các trạm bơm dã chiến để khi cần là có thể vận hành ngay, tăng cường công tác tuần tra, kiểm tra công trình, kênh mương để chống mất nước, sạt lở mái kênh gây lãng phí nước. Theo dõi chặt chẽ diễn biến thời tiết và tình hình mực nước trên các kênh để có kế hoạch điều tiết nước hợp lý.

- Thường xuyên báo cáo kết quả thực hiện về UBND huyện (qua phòng Nông nghiệp và PTNT) để theo dõi, chỉ đạo.

4. Điện lực Triệu Sơn

- Kiểm tra sửa chữa các trạm biến áp, cột, xà, sứ, đường dây, đảm bảo duy trì dòng điện cho các trạm bơm tưới chống hạn có hiệu quả.

5. UBND các xã, thị trấn

- Chủ động rà soát diện tích hạn, diện tích có nguy cơ hạn để vận động nhân dân chuyển đổi cây trồng trên những diện tích có khả năng thiếu nước tưới sang cây trồng khác, chỉ đạo tổ chức gieo cấy đúng lịch thời vụ.

- Huy động lực lượng toàn dân ra quân làm thủy lợi mùa khô, nạo vét hệ thống kênh mương liên huyện, liên xã đến mặt ruộng.

- Phối hợp với Phòng Nông nghiệp và PTNT huyện thường xuyên kiểm tra tình hình hạn hán.

- Phối hợp với Công ty TNHH MTV Sông Chu Thanh Hóa - Chi nhánh Triệu Sơn xây dựng kế hoạch tưới luân phiên tại các công trình, đồng thời tuyên truyền, vận động nhân dân thực hiện theo kế hoạch tưới được phê duyệt.

- Chỉ đạo HTX DVNN quản lý, khai thác công trình thủy lợi trên địa bàn điều tiết, sử dụng nguồn nước hợp lý để đảm bảo đủ nước tưới cho cây trồng; chống lãng phí, thất thoát nước.

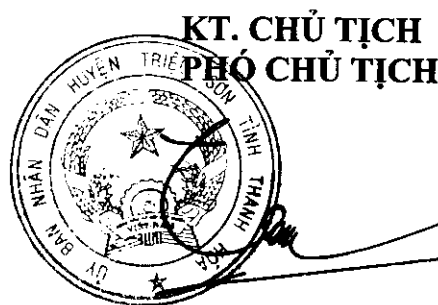
- Huy động các nguồn lực như: Dân quân tự vệ, thanh niên, các tổ chức, cá nhân trên địa bàn, dự phòng máy bơm nước, ống tưới để phục vụ công tác chống hạn. Trường hợp vượt quá khả năng ứng phó của cấp xã, thị trấn thì Chủ tịch UBND xã, thị trấn đề nghị UBND huyện xem xét quyết định.

- Thường xuyên tổng hợp tình hình hạn hán và đề xuất cụ thể những công việc, nội dung cần hỗ trợ báo cáo huyện để thực hiện công tác phòng, chống hạn.

Trên đây là kế hoạch ứng phó khẩn cấp phòng, chống hạn hán vụ Chiêm xuân và đầu vụ Mùa năm 2017 trên địa bàn huyện Triệu Sơn. Yêu cầu Chủ tịch UBND các xã, thị trấn, Chủ nhiệm các HTX DVNN, Công ty TNHH MTV Sông Chu - Chi nhánh Triệu Sơn và Thủ trưởng các đơn vị liên quan nghiêm túc thực hiện. /.

Nơi nhận:

- TT HU, HĐND (để báo cáo);
- Chủ tịch UBND huyện (báo cáo);
- Sở Nông nghiệp và PTNT tỉnh (báo cáo);
- Phòng Tài chính - Kế hoạch (thực hiện);
- Chủ tịch UBND 36 xã, thị trấn (thực hiện);
- Công ty TNHH MTV Sông Chu (thực hiện);
- Các HTX DVNN (thực hiện);
- TT cơ quan, đơn vị liên quan (thực hiện);
- Lưu: VT, NN.

Lê Xuân Dương

**TỔNG HỢP DIỆN TÍCH CÓ KHẢ NĂNG THIẾU NƯỚC VÀ XÂY RA HẠN VỤ CHIÊM XUÂN
VA ĐÀU VỤ MÙA 2016**

(Kèm theo Kế hoạch số **85** /KH-UBND ngày **17** /01/2017 của UBND huyện Triệu Sơn về ứng
phê **khẩn cấp** phòng, chống hạn hán năm 2017)

TT	Tên đơn vị	Diện tích có khả năng thiếu nước (ha)	Diện tích có khả năng xây ra hạn hán, ảnh hưởng đến năng suất (ha)	Nguồn cấp nước	Đề xuất biện pháp khắc phục	Ghi chú
1	Xã Thái Hòa	24		Hồ đập	Tiết kiệm nước, dùng bơm điện bơm truyền	
2	Xã Vân Sơn	150	50	Hồ đập, trạm bơm điện	Tiết kiệm nước, nạo vét kênh kết hợp dùng bơm điện dã chiến	
3	Xã An Nông	14		Trạm bơm	NT	
4	Xã Thọ Tân	30	15	Hồ đập	NT	
5	Xã Thọ Tiến	70	17	Hồ đập	NT	
6	Xã Hợp Thắng	40		Hồ đập, kênh C6	NT	
7	Xã Hợp Thành	50	10	Hồ đập	NT	
8	Xã Hợp Lý	70	10	Hồ đập	NT	
9	Xã Hợp Tiến	125	50	Hồ đập	Bơm nước từ hồ đập dưới MNC, nạo vét kênh, tiết kiệm nước	
10	Xã Bình Sơn	48	25	Hồ đập	NT	
11	Xã Triệu Thành	80	10	Hồ đập	Chuyển đổi cây trồng	
12	Xã Đồng Lợi	120	80	Kênh N15	Tiết kiệm nước, nạo vét kênh kết hợp dùng bơm điện dã chiến	
13	Xã Đồng Thắng	80	18	Kênh N15, Trạm bơm	Tiết kiệm nước, nạo vét kênh kết hợp dùng bơm điện dã chiến bơm nước từ sông Hoàng	
14	Xã Đồng Tiến	50	20	Trạm bơm, kênh N15	Tiết kiệm nước, nạo vét kênh kết hợp dùng bơm điện dã chiến	
	Tổng	952	305			